

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA REGIONÓW 2017

Województwo mazowieckie

prof. dr hab. Hanna Godlewska-Majkowska

dr Tomasz Pilewicz

dr Dariusz Turek

dr Joanna Żukowska

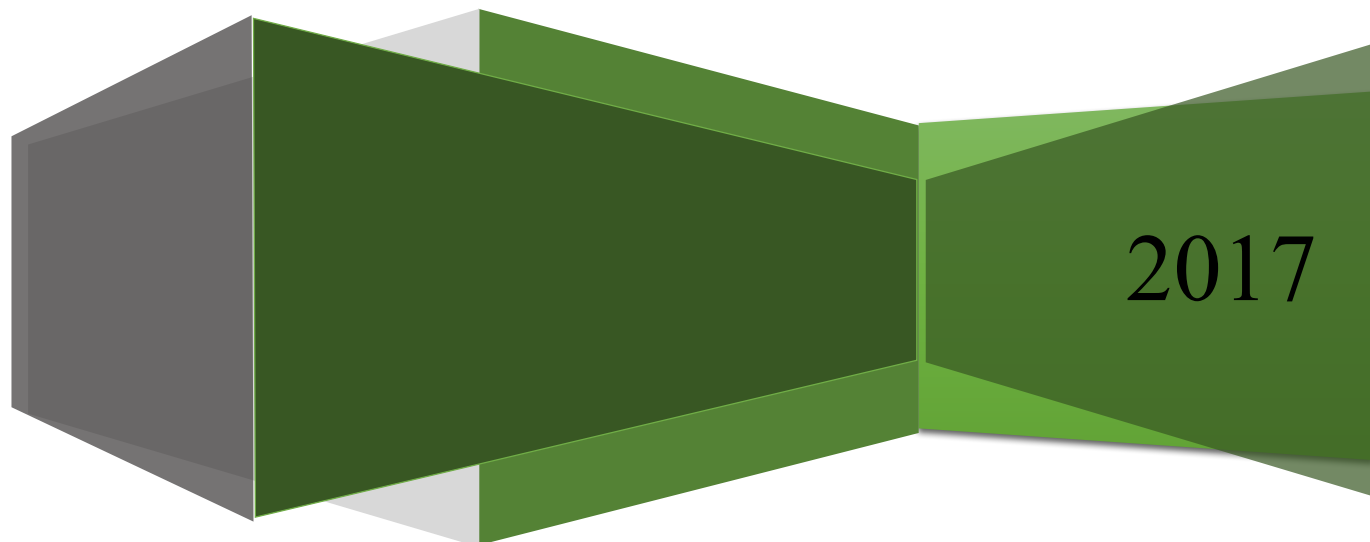
dr Patrycjusz Zarębski

mgr Mariusz Czernecki

mgr Magdalena Typa

Raport przygotowany na zlecenie
Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu S.A.
w Instytucie Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie

Warszawa, listopad 2017

Polska Agencja
Inwestycji i Handlu
Grupa PFR

Polska Agencja
Inwestycji i Handlu
Grupa PFR

Polska Agencja Inwestycji i Handlu S.A. działa na rzecz zwiększenia napływu inwestycji do Polski, rozwoju polskich inwestycji zagranicznych oraz intensyfikacji polskiego eksportu.

Wspierając przedsiębiorców, Agencja pomaga w pokonywaniu procedur administracyjnych oraz prawnych dotyczących konkretnych przedsięwzięć. PAIH pomaga m.in. w opracowaniu rozwiązań prawnych, znalezieniu odpowiedniej lokalizacji, wiarygodnych partnerów oraz dostawców.

PAIH realizuje programy dedykowane ekspansji na rynki perspektywiczne: Go China, Go Africa, Go Arctic, Go India, Go ASEAN oraz Go Iran. W celu bezpośredniego wsparcia polskich firm na miejscu inwestycji, Agencja sukcesywnie uruchamia oddziały zagraniczne.

Szczegółowe informacje na temat usług oferowanych przez PAIH dostępne są na stronie: www.paih.gov.pl

WSTĘP

Niniejszy raport powstał na zamówienie Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu Zagranicznych jako kolejna edycja raportów atrakcyjności regionów. Raporty te są corocznie publikowane od 2008, co jest efektem wykorzystania w praktyce gospodarczej badań naukowych prowadzonych od 2002 roku, pod kierunkiem prof. dr hab. H. Godlewskiej-Majkowskiej w Szkole Głównej Handlowej, w Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, w Instytucie Przedsiębiorstwa. Wszyscy Autorzy stanowią trzon zespołu, rozwijającego metodykę pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów.

Raport składa się z kilku części. W pierwszej z nich zaprezentowano w sposób syntetyczny gospodarkę województwa mazowieckiego, zwracając uwagę na jego potencjał społeczno-gospodarczy oraz poziom i strukturę gospodarki. W tej części opracowania znajduje się tabelaryczne syntetyczne ujęcie najważniejszych informacji społeczno-gospodarczych z uwzględnieniem ocen atrakcyjności inwestycyjnej. Następnie zaprezentowano pozycję województwa na tle innych regionów Polski i Unii Europejskiej, zwracając uwagę na najważniejsze dla regionu rodzaje przemysłu oraz sektory wysokiej szansy.

Drugą część raportu poświęcono ukazaniu wewnętrznego zróżnicowania atrakcyjności inwestycyjnej województwa mazowieckiego w skali powiatów i gmin. W tym celu wykorzystano wyniki badań naukowych Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie odnoszące się do wszystkich gmin i powiatów w Polsce, co czyni zaprezentowane oceny mazowieckich powiatów i gmin porównywalnymi z ocenami innych jednostek w pozostałych województwach Polski.

Trzecia część raportu jest poświęcona prezentacji wiodących instytucji otoczenia biznesu w województwie ze wskazaniem rodzaju wsparcia dla inwestorów. Następnie ukazane jest rozmieszczenie i efekty działalności specjalnych stref ekonomicznych w województwie na podstawie zezwoleń ważnych na koniec 2016 r.

Raport wieńczy aneks, w którym ujęto zestawienie tabelaryczne ocen atrakcyjności inwestycyjnej dla powiatów i gmin województwa. Zawiera on również tabelaryczne zestawienie efektów funkcjonowania Specjalnych Stref Ekonomicznych.

W pracy zastosowano dwa podejścia do atrakcyjności inwestycyjnej. Wyróżniono **potencjalną atrakcyjność inwestycyjną** definiowaną jako zespół regionalnych walorów lokalizacyjnych, które mają wpływ na osiąganie celów inwestora (np. w postaci kształtowania się kosztów prowadzonej działalności gospodarczej, przychodów ze sprzedaży, rentowności netto oraz konkurencyjności danej inwestycji).

Ponadto zastosowano pojęcie **rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej**, rozumianej jako zdolność regionu do wykreowania satysfakcji klienta - inwestora i wywołania absorpcji

kapitału finansowego i rzeczowego w formie inwestycji. Można ją mierzyć za pomocą efektywności poniesionych nakładów kapitału.¹

Wskaźniki potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej w wersji podstawowej (PAI1) oceniają walory lokalizacyjne regionów. Są one obliczane dla jednostek różnych szczebli podziału statystycznego (gminy, powiaty, podregiony, województwa). Wskaźniki odnoszą się do całości gospodarki narodowej oraz do poszczególnych wybranych sekcji gospodarki: C - przemysłu przetwórczego, G - handlu i napraw, I - zakwaterowania i gastronomii, M - działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej. Sekcje te stanowią trzon gospodarki regionalnej.

W raportach oprócz wskaźników PAI1 wykorzystano wskaźniki skonstruowane wyłącznie dla województw, w oparciu o wiele cech dostępnych od poziomu województw. Umożliwiają one znacznie szerszy kontekst ocen atrakcyjności inwestycyjnej w porównaniu do wskaźników PAI1. Są to wskaźniki grupy PAI2, opracowane na potrzeby oceny atrakcyjności inwestycyjnej w ujęciu ogólnym, czyli dla gospodarki narodowej, a także w odniesieniu do ww. sekcji gospodarki.

Ponadto w raporcie wykorzystano oceny rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej (RAI), nawiązującej do napływu kapitału inwestycyjnego oraz efektów inwestycji, rozpatrywanych z punktu widzenia produktywności i efektywności poniesionych nakładów. Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna może być odnoszona do poziomu województw ze względu na dostępność danych statystycznych.

Zaproponowane miary są przedmiotem corocznej ewaluacji, dzięki konsultacjom z instytucjami obsługującymi inwestorów zagranicznych, jak i bezpośrednim kontaktom zespołu z jednostkami samorządu terytorialnego oraz organizacjami przedsiębiorców. Z opisem metodycznym pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów Polski oraz powiatów i gmin można zapoznać się na stronie **Instytutu Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej** (<http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KNoP/struktura/IP/struktura/ZOB/>), a także w licznych publikacjach naukowych i ekspertkach.

¹ Szerzej na ten temat m.in. w: *Atrakcyjność inwestycyjna regionów Polski jako źródło przedsiębiorczych przewag konkurencyjnych*, praca zespołowa pod red. H. Godlewskiej-Majkowskiej, Studia i Analizy Instytutu Przedsiębiorstwa, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2012; H. Godlewska-Majkowska, *Polish regions and their investment attractiveness in the EU*, w: *POLAND Competitiveness Report 2013. National and Regional Dimensions*, M. Weresa (editor), Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2013, s. 299-316.

1. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARKI REGIONALNEJ WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Województwo mazowieckie jest położone w środkowo-wschodniej części Polski na Nizinie Mazowieckiej. Jest to największy i zarazem najbardziej ludny region Polski. Stanowi najbardziej rozwinięte ekonomicznie i najbardziej atrakcyjne inwestycyjnie województwo, dystansując wszystkie regiony Polski pod względem produktu krajowego brutto na jednego mieszkańca. Charakterystyczną cechą regionu jest zaawansowana serwicyzacja, w której stosownie do wysokiego poziomu rozwoju gospodarczego ważną rolę odgrywają nowoczesne usługi, takie jak pośrednictwo finansowe, usługi dla biznesu, telekomunikacja oraz edukacja. Ponadto na Mazowszu rozwinęły się prawie wszystkie gałęzie przemysłu, w tym szczególnie przemysł środków transportu i rafineryjno-petrochemiczny. Głównym ośrodkiem administracyjnym jest Warszawa, stolica Polski, która wraz ze swoją strefą podmiejską stanowi jeden z najbardziej atrakcyjnych inwestycyjnie obszarów w całym kraju.

Atuty województwa to:

- centralnie położenie na skrzyżowaniu szlaków komunikacyjnych oraz lokalizacja w transeuropejskich korytarzach transportowych, zapewniających połączenie z większymi miastami kraju i Europy,
- największy w Polsce międzynarodowy port lotniczy - Lotnisko Chopina w Warszawie, na które przypada prawie 50% całości ruchu pasażerskiego w Polsce, port lotniczy obsługuje około 100 połączeń rejsowych w kraju i na świecie,
- obecność bardzo licznych uczelni i ośrodków naukowych,
- najwyższy w kraju poziom produktu krajowego brutto na osobę,
- duże zasoby pracy, zarówno o niskich kwalifikacjach i niskich oczekiwaniach płacowych, jak specjalistów rozmaitych dziedzin,
- bardzo wysoka wydajność pracy, rekompensująca stosunkowo wysoki poziom wynagrodzeń,
- obecność Warszawskiej Giełdy Papierów Wartościowych - centrum kapitałowego Europy Środkowej i Wschodniej,
- zachęty inwestycyjne dla inwestorów oferowane w podstrefach specjalnych stref ekonomicznych.

Zbiorną charakterystykę województwa zawiera tabela 1.

Tabela 1. Ogólna charakterystyka gospodarki województwa mazowieckiego

Wyszczególnienie		Województwo mazowieckie	Polska	Udział procentowy województwa w wielkości krajowej
Potencjał rynkowy				
PKB per capita w 2014 r. (zł/osoba)		71 659	44 686	-
Liczba ludności (osoby stan na 31 XII 2016)		5 365 898	38 432 992	14,0%
Potencjał zasobów pracy				
Absolwenci szkół wyższych w 2016 r. (osoby)		66 625	364 399	18,3%
Absolwenci szkół średnich w 2016 r. (osoby)		37 562	268 502	14,0%
Liczba pracujących w 2016 r. (tysiące osób)		2 457	16 197	15,2%
Struktura pracujących w 2016 r.		sektor rolniczy 10,8%	10,6%	
		sektor przemysłowy 23%	31,4%	
		sektor usługowy 66,1%	58,0%	
Nakłady inwestycyjne i kapitał spółek z udziałem kapitału zagranicznego w województwie				
Nakłady inwestycyjne w 2015 r. (mln zł)		39 346,5	83 788,9	47,0%
Kapitał spółek w 2015r. (mln zł)		96 592,0	203 897,8	47,4%
Specjalne strefy ekonomiczne w województwie				
– Łódzka – Starachowicka – Suwalska – Tarnobrzaska – Warmińsko-Mazurska				
Oceny wyróżniające województwo mazowieckie wg PAI2 i RAI (klasa A, B i C)				
Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna PAI_2		Gospodarka narodowa klasa A Przemysł kapitałochłonny klasa A Przemysł pracochłonny klasa A Handel i naprawy klasa A Zakwaterowanie i gastronomia klasa A Działalność profesjonalna naukowa i techniczna klasa A		
Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna RAI		Gospodarka narodowa klasa A Przemysł klasa A Handel i naprawy klasa A Zakwaterowanie i gastronomia klasa A Działalność profesjonalna naukowa i techniczna klasa A		
Wyróżnione powiaty i gminy wg PAI1_GN				
Powiaty	Klasa A	grodziski, m. st. Warszawa, m. Ostrołęka, m. Płock, m. Siedlce, piaseczyński, pruszkowski, warszawski zachodni		
	Klasa B	legionowski, m. Radom		

Gminy	Klasa A	Białobrzegi (m-w), Błonie (m-w), Brwinów (m-w), Ciechanów (m), Czosnów (w), Garwolin (m), Grodzisk Mazowiecki (m-w), Halinów (m-w), Izabelin (w), Jaktorów (w), Józefów (m), Kobylka (m), Konstancin-Jeziorna (m-w), Legionowo (m), Lesznowola (w), Łomianki (m-w), m. st. Warszawa (m), Maków Mazowiecki (m), Marki (m), Michałowice (w), Milanówek (m), Mińsk Mazowiecki (m), Mława (m), Nadarzyn (w), Nieporęt (w), Nowy Dwór Mazowiecki (m), Ostrołęka (m), Ostrów Mazowiecka (m), Otwock (m), Ożarów Mazowiecki (m-w), Piaseczno (m-w), Piastów (m), Pionki (m), Płock (m), Płońsk (m), Podkowa Leśna (m), Pruszków (m), Radom (m), Radziejowice (w), Radzymin (m-w), Raszyn (w), Różan (m-w), Serock (m-w), Siedlce (m), Sierpc (m), Słupno (w), Stare Babice (w), Sulejówek (m), Tarczyn (m-w), Wołomin (m-w), Wyszków (m-w), Żabki (m), Zielonka (m), Żabia Wola (w), Żyrardów (m)
	Klasa B	Góra Kalwaria (m-w), Grójec (m-w), Jabłonna (w), Kołbiel (w), Kozienice (m-w), Leszno (w), Mińsk Mazowiecki (w), Mszczonów (m-w), Przasnysz (m), Rzekuń (w), Siedlce (w), Sochaczew (m), Sokołów Podlaski (m), Stara Biała (w), Węgrów (m), Wiązowna (w), Wieliszew (w)

Objaśnienia: (m) – gmina miejska, (w) – gmina wiejska, (m-w) – gmina miejsko-wiejska

PAI – potencjalna atrakcyjność inwestycyjna, RAI - rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna

* Więcej informacji w Aneksie w tab. 4.

Źródło: opracowanie własne.

Liczba osób zamieszkujących województwo w roku 2016 to 5365898 mieszkańców, co stanowiło 13,9% ludności Polski. W województwie mazowieckim struktura wieku w roku 2015 przedstawiała się następująco: na wiek przedprodukcyjny przypadało 18,7% osób, produkcyjny: 60,7% i poprodukcyjny: 20,6% (Polska analogicznie: 17,9%, 61,8% i 20,2%).

Główny potencjał dla tworzenia kapitału ludzkiego w województwie stanowią 94 uczelnie wyższe, w których kształci się 270 tys. studentów, czyli 20,0% studentów w skali kraju.

Według raportu przygotowanego przez Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych (KEJN) dla Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w województwie mazowieckim 8 wydziałów uczelni wyższych otrzymało najwyższą kategorię naukową A+, są to: Wydział Chemiczny i Wydział Inżynierii Materiałowej Politechniki Warszawskiej; Wydział Psychologii SWPS; Kolegium Analiz Ekonomicznych Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie; a także Wydział Psychologii, Wydział Matematyki, Informatyki i Mechaniki, Wydział Nauk Ekonomicznych i Wydział "Artes Liberales" Uniwersytetu Warszawskiego; 51 wydziałów otrzymało kategorię – A; 79 wydziałów otrzymało kategorię – B; a 22 wydziałów kategorię – C. Warto także wspomnieć, że 68 szkoły wyższe nie otrzymało żadnej kategorii przyznawanej przez KEJN. Szczegółowe informacje znajdują się w Aneksie (tabela 5.).

W województwie do szkół zasadniczych uczęszcza 8,4% uczniów województwa, natomiast do techników 30%.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie była równa we wrześniu 2017 r. 5,9%, dla porównania w Polsce – 6,8%.² Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w pierwszym półroczu 2017 wyniosło 5349,50 zł, czyli 131% średniego wynagrodzenia w Polsce.

Województwo mazowieckie dostarczyło w 2014 r. 22,2% produktu krajowego brutto Polski. W przeliczeniu na jednego mieszkańca stanowiło to 71659 zł, przy średniej dla Polski 44686 zł. Wynik ten plasuje województwo na 1 miejscu w kraju. Dynamika wzrostu PKB w województwie w latach 2004-2014 wyniosła 203%, przy średniej dla Polski równej 185%.

W porównaniu do całego kraju, struktura zatrudnienia w województwie charakteryzuje się stosunkowo wysokim udziałem sektora usług 66,1% podczas gdy na sektor rolniczy i przemysłowy przypada analogicznie 10,8% i 23% pracujących (GUS, BDL 2017).

W strukturze przemysłu województwa mazowieckiego można zauważyć szczególną pozycję kilku działów takich jak: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (17 % wartości produkcji sprzedanej całego przemysłu województwa na koniec 2016 roku), produkcja artykułów spożywczych (20%) oraz produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych (7%).

Jako największy region w Polsce województwo mazowieckie zajmuje czołowe lokaty pod względem pozycji konkurencyjnej w zdecydowanej większości działów przemysłu. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, iż województwo odznacza się znacznymi udziałami w krajowej produkcji sprzedanej w takich rodzajach produkcji jak:

- produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych. (28% krajowej wartości produkcji sprzedanej w 2016 r.),
- poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji (28%),
- produkcja napojów (28%),
- produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych (24%),
- produkcja artykułów spożywczych (23%),
- produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (26%),
- produkcja urządzeń elektrycznych (23%),
- produkcja maszyn i urządzeń (20%).
- produkcja papieru i wyrobów z papieru (19%)³.

Dla inwestorów istotne znaczenie może mieć to, które sektory są postrzegane jako strategiczne przez władze województwa mazowieckiego. Na podstawie strategii rozwoju regionalnego można do nich zaliczyć: rolnictwo, przemysł, budownictwo, handel, usługi, turystyka (w szczególności zagraniczna), chemiczny, logistyka, sektor spożywczy, wzrost

² Bezrobotni oraz stopa bezrobocia wg województw, podregionów i powiatów (stan na koniec września 2017 r.) GUS.

³ Obliczenia na podstawie Biuletynu Statystycznego Województwa Mazowieckiego z 1. kwartału 2017 oraz Biuletynu Statystycznego z 2017 roku, www.stat.gov.pl (07.11.2017).

innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu, rozwój teleinformatyzacji. Poprawa dostępności komunikacyjnej i transportu w regionie, w tym lotnictwa cywilnego, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich.

Ważną wskazówką dla inwestorów zainteresowanych dokonaniem inwestycji w województwie mazowieckim, może być lista tzw. sektorów wysokich szans, ustalona przez Polską Agencję Inwestycji i Handlu przy współpracy z samorządem województwa mazowieckiego w oparciu o obserwacje tendencji w zakresie napływu inwestycji do tego województwa. Są to sektory:

- spożywczy,
- budowlany,
- BPO.

Inwestycje te mogą być lokowane w specjalnie przygotowanych na preferencyjnych warunkach atrakcyjnych lokalizacjach oferowanych przez Specjalne Strefy Ekonomiczne: **Łódzka, Starachowicka, Suwalska, Tarnobrzaska, Warmińsko-Mazurska, w następujących podstrefach:**

- **SSE Łódzka**, podstrefy: Warszawa (m), Płock (m), Pruszków (m), Raciąż (m), Sochaczew (m), Żyrardów (m)
- **SSE Starachowicka**, podstrefy: Iłża (m-w), Szydłowiec (m-w),
- **SSE Suwalska**, podstrefy: Małkinia Górna (w), Ostrów Mazowiecka (m),
- **SSE Tarnobrzaska**, podstrefy: Białobrzegi (m-w), Mińsk Mazowiecki (w), Nowe Miasto nad Pilicą (m-w), Ożarów Mazowiecki (m-w), Pilawa (m-w), Pionki (m), Przasnysz (w), Radom (m), Siedlce (m), Siedlce (w), Węgrów (m), Wierzbica (w), Wyszaków (m-w),
- **SSE Warmińsko-Mazurska**, podstrefy: Ciechanów (m), Ciechanów (w), Mława (m), Ostrołęka (m), Płońsk (m), Pomiechówek (w), Zakroczym (m-w), Żuromin (m-w).

We wszystkich wymienionych lokalizacjach inwestorzy mogą uzyskać zwolnienie z podatku dochodowego sięgające 35% - 55%, w większości podregionów województwa, za wyjątkiem Warszawy (15% - 35% do 31.12.2017 r., i 10% - 30% od 1.01.2018 r.) i podregionu ciechanowsko-płockiego (20-40%), w zależności od wielkości przedsiębiorstwa - więcej na temat zasad pomocy publicznej:

http://www.paih.gov.pl/strefa_inwestora/zachety_inwestycyjne_w_sse.

2. POZYCJA WOJEWÓDZTWA NA MAPIE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ POLSKI I UNII EUROPEJSKIEJ

Województwo mazowieckie należy do najbardziej atrakcyjnych województw w Polsce, o czym świadczy uzyskana przez nie najwyższa klasa A zarówno potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej jak i rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej dla gospodarki narodowej bez wyróżniania sektorów, a także dla przemysłu, zakwaterowania i gastronomii, handlu i napraw

oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej w oparciu o specjalnie przygotowane wskaźniki dla poszczególnych sekcji gospodarki narodowej. Bardzo wysoko również plasuje się ten region pod względem napływu kapitału zagranicznego do Polski. W roku 2015 region zajął pierwsze miejsce w Polsce pod względem nagromadzonego kapitału podstawowego w spółkach z udziałem kapitału zagranicznego (47% jego wartości we wszystkich województwach).

W oparciu o metodykę opracowaną przez zespół Instytutu Przedsiębiorstwa w ramach badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, od czterech lat tworzona jest ocena atrakcyjności inwestycyjnej dla wszystkich regionów Unii Europejskiej. Ocena ta oparta jest na pomiarze atrakcyjności zasobów pracy, rynku oraz innowacyjności.⁴

Województwo mazowieckie jako jedyne w Polsce posiada ponadprzeciętną ocenę Atrakcyjności Inwestycyjnej (klasa B). Spośród wszystkich 275 regionów Unii Europejskiej województwo mazowieckie zajęło 46 miejsce. Wśród regionów nowych państw członkowskich województwo mazowieckie jest na piątym miejscu, ustępując jedynie regionom stołecznym z Pragę, Bratysławą, Budapesztem oraz Bukaresztem.

Województwo mazowieckie posiada przewagę konkurencyjną w każdym z badanych mikroklimatów. Najsilniejszą przewagą konkurencyjną województwa mazowieckiego jest kapitał ludzki oceniony na klasę A. Pozostałe mikroklimaty (rynkowy oraz innowacyjność) otrzymały klasę odpowiednio C oraz B. Ze względu na różną metodologię badań dla regionów w Polsce oraz regionów w Unii Europejskiej oraz zmienne uwzględnione w badaniu, ich wyniki są nieporównywalne. Dzieje się tak dlatego, że nie wszystkie dane dotyczące województw, gmin i powiatów są dostępne (np. nie wszystkie regiony posiadają aktualne informacje dotyczące infrastruktury).

Województwo jest bardziej atrakcyjne między innymi niż regiony:

- **austriackie:** Burgenland, Niederösterreich, Kärnten, Steiermark, Oberösterreich, Salzburg, Tirol, Vorarlberg;
- **belgijskie:** Prov. Limburg, Prov. Oost-Vlaanderen, Prov. West-Vlaanderen, Prov. Hainaut, Prov. Liège, Prov. Luxembourg, Prov. Namur;
- **brytyjskie:** Tees Valley and Durham, Northumberland and Tyne and Wear, Cumbria, Lancashire, Merseyside, East Yorkshire and Northern Lincolnshire, North Yorkshire, South Yorkshire, West Yorkshire, Derbyshire and Nottinghamshire, Leicestershire, Rutland and Northamptonshire, Lincolnshire, Herefordshire, Worcestershire and Warwickshire, Shropshire and Staffordshire, West Midlands, Essex, Surrey, East and West Sussex, Kent, Dorset and Somerset, Cornwall and Isles of Scilly, Devon, West

⁴ Więcej: *Atrakcyjność inwestycyjna regionów Polski na tle Unii Europejskiej*, praca zbiorowa pod red. H. Godlewskiej-Majkowskiej, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2013 oraz <http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KNoP/struktura/IP/struktura/ZOB/>

Wales and The Valleys, East Wales, Eastern Scotland, South Western Scotland, Highlands and Islands, Northern Ireland;

- **bulgarskie:** Severozapaden, Severen tsentralen, Severoiztochen, Yugoiztochen, Yugozapaden, Yuzhen tsentralen;
- **chorwackie:** Jadranska Hrvatska, Kontinentalna Hrvatska;
- **cyprijskie:** Kypros;
- **czeskie:** Strední Čechy, Jihozápad, Severozápad, Severovýchod, Jihovýchod, Strední Morava, Moravskoslezsko;
- **duńskie:** Sjælland, Syddanmark, Midtjylland, Nordjylland;
- **estońskie:** Eesti;
- **fińskie:** Länsi-Suomi, Etelä-Suomi, Pohjois-Suomi, Åland;
- **francuskie:** Champagne-Ardenne, Picardie, Haute-Normandie, Centre, Basse-Normandie, Bourgogne, Nord - Pas-de-Calais, Lorraine, Alsace, Franche-Comté, Pays de la Loire, Bretagne, Poitou-Charentes, Aquitaine, Midi-Pyrénées, Limousin, Rhône-Alpes, Auvergne, Languedoc-Roussillon, Provence-Alpes-Côte d'Azur, Corse, Guadeloupe, Martinique, Guyane, Réunion;
- **greckie:** Anatoliki Makedonia, Thraki, Kentriki Makedonia, Dytiki Makedonia, Thessalia, Ipeiros, Ionia Nisia, Dytiki Ellada, Sterea Ellada, Peloponnisos, Attiki, Voreio Aigaio, Notio Aigaio, Kriti;
- **hiszpańskie:** Galicia, Principado de Asturias, Cantabria, País Vasco, Comunidad Foral de Navarra, La Rioja, Aragón, Castilla y León, Castilla-La Mancha, Extremadura, Cataluña, Comunidad Valenciana, Illes Balears, Andalucía, Región de Murcia, Ciudad Autónoma de Ceuta, Ciudad Autónoma de Melilla, Canarias;
- **holenderskie:** Groningen, Friesland, Drenthe, Overijssel, Gelderland, Flevoland, Zeeland, Noord-Brabant, Limburg;
- **irlandzkie:** Border, Midland and Western;
- **litewskie:** Lietuva;
- **lotewskie:** Latvija;
- **maltańskie:** Malta;
- **niemieckie:** Freiburg, Tübingen, Niederbayern, Oberpfalz, Oberfranken, Unterfranken, Schwaben, Brandenburg, Gießen, Kassel, Mecklenburg-Vorpommern, Hannover, Lüneburg, Weser-Ems, Düsseldorf, Münster, Detmold, Arnsberg, Koblenz, Trier, Rheinhessen-Pfalz, Saarland, Dresden, Chemnitz, Leipzig, Sachsen-Anhalt, Schleswig-Holstein, Thüringen;
- **portugalskie:** Norte, Algarve, Centro, Alentejo, Região Autónoma dos Açores, Região Autónoma da Madeira;
- **rumuńskie:** Nord-Vest, Centru, Nord-Est, Sud-Est, Sud - Muntenia, Sud-Vest Oltenia, Vest;
- **slowackie:** Západné Slovensko, Stredné Slovensko, Východné Slovensko;
- **słoweńskie:** Vzhodna Slovenija, Zahodna Slovenija;
- **szwedzkie:** Östra Mellansverige, Småland med öarna, Norra Mellansverige, Mellersta Norrland, Övre Norrland;

- **węgierskie:** Közép-Dunántúl, Nyugat-Dunántúl, Dél-Dunántúl, Észak-Magyarország, Észak-Alföld, Dél-Alföld;
- **włoskie** Piemonte, Valle d'Aosta/Vallée d'Aoste, Liguria, Lombardia, Abruzzo, Molise, Campania, Puglia, Basilicata, Calabria, Sicilia, Sardegna, Provincia Autonoma Bolzano/Bozen, Provincia Autonoma Trento, Veneto, Friuli-Venezia Giulia, Emilia-Romagna, Toscana, Umbria, Marche, Lazio.

3. ZRÓŻNICOWANIE WEWNĘTRZNE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ WOJEWÓDZTWA

Atrakcyjność inwestycyjna poszczególnych jednostek administracyjnych województwa jest wynikiem oceny istotnych z punktu widzenia inwestora warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej. Za czynniki te przyjmuje się: sytuację na rynku pracy, wyposażenie w infrastrukturę techniczną oraz społeczną, a także sytuację rynkową oraz uwarunkowania przyrodnicze.

Ocena **rynku pracy** informuje inwestora o możliwości pozyskania pracowników do planowych przedsięwzięć gospodarczych, nadwyżce lub niedoborach tych pracowników, co pośrednio wpływa na koszty zatrudnienia.

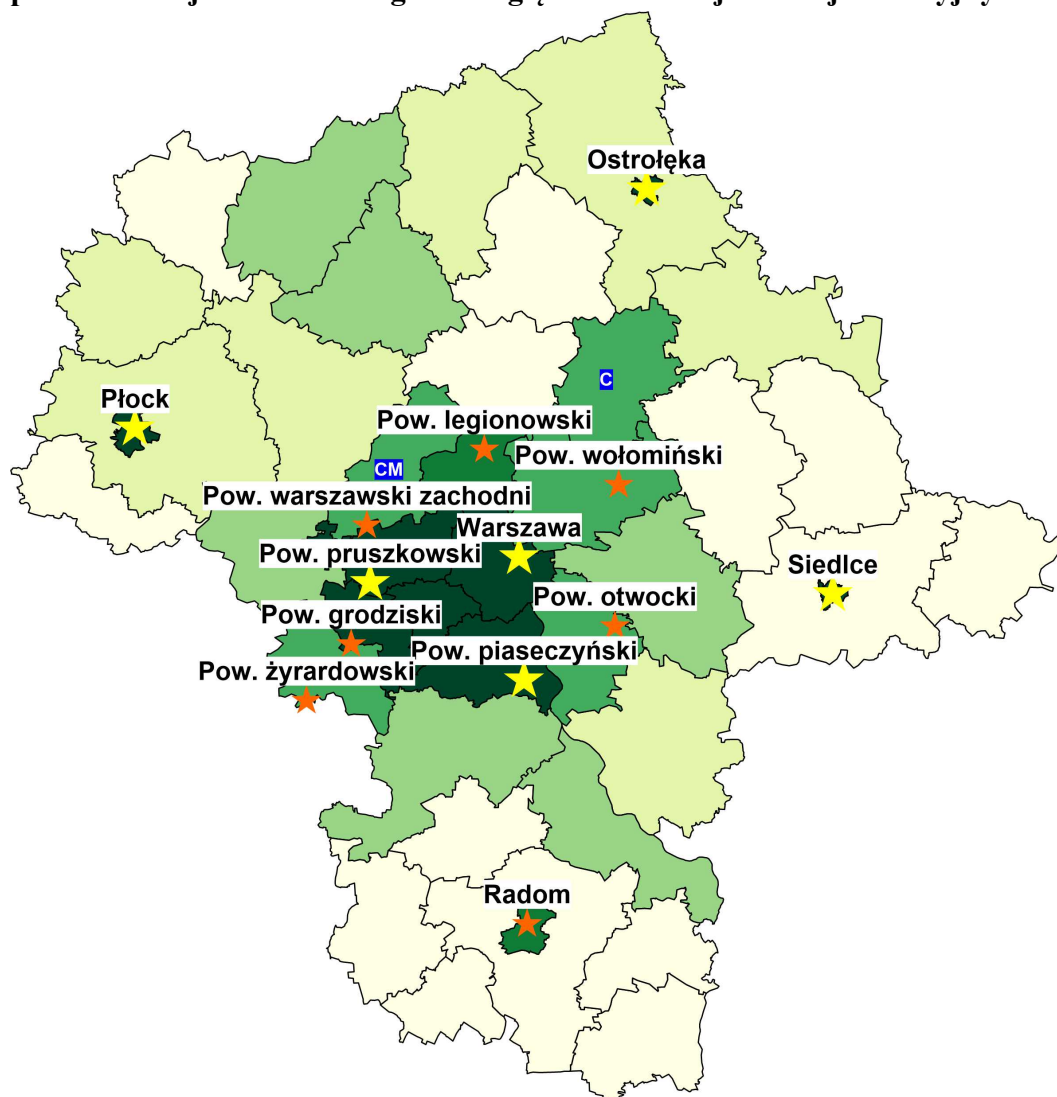
Ocena stanu **infrastruktury technicznej** pozwala planować przedsięwzięcia gospodarcze, które wymagają przygotowania terenu inwestycyjnego w podstawowe elementy techniczne, takie jak: instalacje przesyłowe: wody, gazu, prądu, a także urządzenia ochrony środowiska w postaci oczyszczalni ścieków.

Infrastruktura społeczna oceniana jest przez pryzmat wyposażenia danej lokalizacji w budynki oraz urządzenia decydujące o jakości życia mieszkańców, czy też rozwoju kapitału ludzkiego, poprzez dostęp do edukacji, służby zdrowia, obiektów sportowo-rekreacyjnych, technologii informacyjnych, w tym Internetu.

Sytuacja rynkowa informuje inwestora o chłonności rynku, czyli liczbie potencjalnych konsumentów, a także pośrednio o ich zamożności, czyli możliwości nabywania towarów i usług. Na potrzeby oceny atrakcyjności lokalizacji usług turystycznych i ich pochodnych, poddano ocenie **uwarunkowania przyrodnicze**, które stanowią jednocześnie istotny element kształtowania jakości życia mieszkańców.

Łączna ocena wszystkich wymienionych elementów w poszczególnych powiatach lub gminach, pokazuje przestrzenne zróżnicowanie atrakcyjności inwestycyjnej w województwie. Dodatkowo prezentowane są wyniki oceny dla poszczególnych obszarów gospodarki, takich jak: przemysł, handel, usługi turystyczne oraz usługi nowoczesne związane z działalnością profesjonalną, naukową oraz techniczną (rysunek 1 i 2). Prezentowane na mapie wyróżnione lokalizacje oznaczono gwiazdami, które wskazują najwyższe oceny, wspomnianych już wyżej poszczególnych warunków prowadzenia działalności gospodarczej.

Rysunek 1. Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej powiatów woj. mazowieckiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji

POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA POWIATÓW
dla gospodarki narodowej w 2016

- A
- B
- C
- D
- E
- F

Najwyższa ocena
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

Oceny ponadprzeciętne
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

Oceny ponadprzeciętne
dla poszczególnych sekcji
wg PKD C, G, I, M

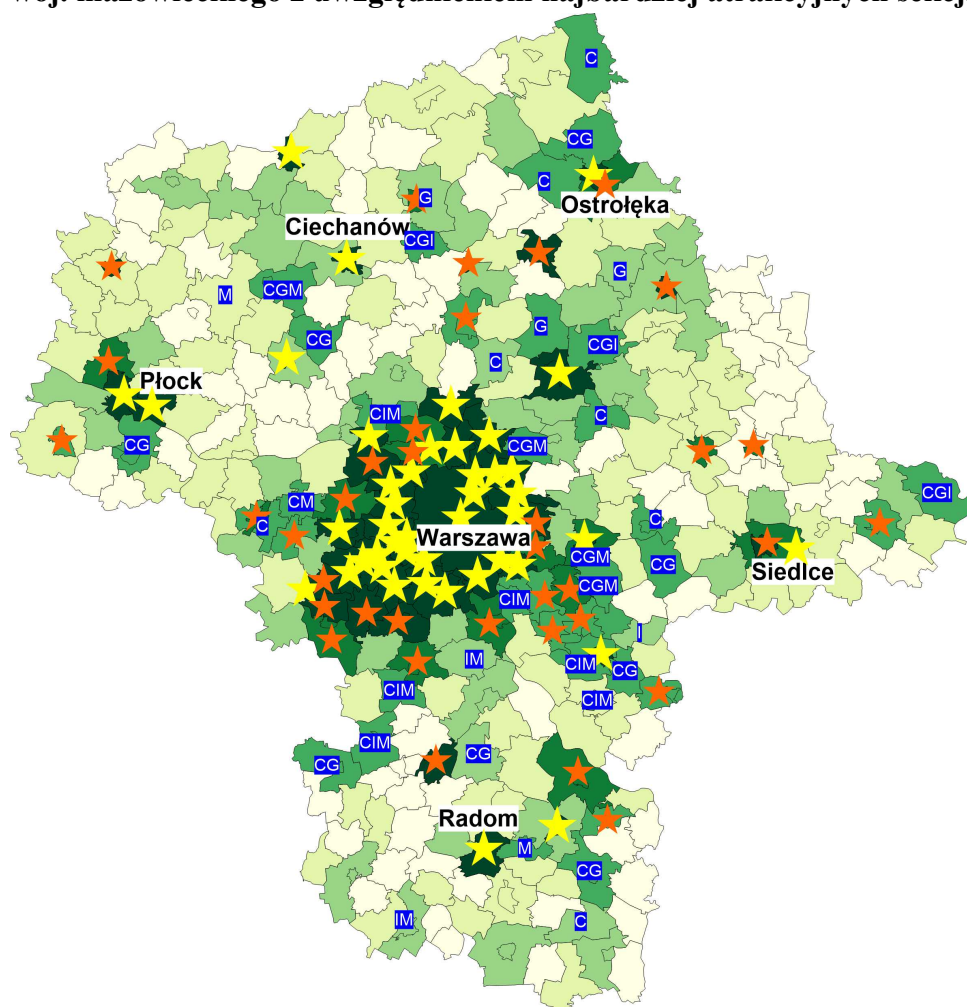
C Przemysł przetwórczy
G Handel i naprawy
I Zakwaterowanie i gastronomia
M Działalność profesjonalna,
naukowa i techniczna

Powiaty oznaczone złotą gwiazdą:

Warszawa, Ostrołęka, Płock, Siedlce, piaseczyński, pruszkowski

Źródło: Opracowanie własne.

Rysunek 2. Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej gmin woj. mazowieckiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji

POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA GMIN
dla gospodarki narodowej w 2016

- A
- B
- C
- D
- E
- F

★ Najwyższa ocena
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

★ Oceny ponadprzeciętne
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

Oceny ponadprzeciętne
dla poszczególnych sekcji
wg PKD C, G, I, M

C Przemysł przetwórczy
G Handel i naprawy
I Zakwaterowanie i gastronomia
M Działalność profesjonalna,
naukowa i techniczna

Gminy oznaczone złotą gwiazdą:

Błonie (m-w), Brwinów (m-w), Ciechanów (m), Garwolin (m), Grodzisk Mazowiecki (m-w), Izabelin (w), Józefów (m), Kobyłka (m), Konstancin-Jeziorna (m-w), Legionowo (m), Lesznowola (w), Łomianki (m-w), m. st. Warszawa (m), Marki (m), Michałowice (w), Milanówek (m), Mińsk Mazowiecki (m), Mława (m), Nadarzyn (w), Nieporęt (w), Nowy Dwór Mazowiecki (m), Ostrołęka (m), Otwock (m), Ożarów Mazowiecki (m-w), Piaseczno (m-w), Piastów (m), Pionki (m), Płock (m), Płońsk (m), Podkowa Leśna (m), Pruszków (m), Radom (m), Radzymin (m-w), Raszyn (w), Serock (m-w), Siedlce (m), Słupno (w), Stare Babice (w), Sulejów (m), Wołomin (m-w), Wyszaków (m-w), Żabki (m), Zielonka (m), Żyrardów (m)

Źródło: Opracowanie własne.

Gwiazda pomarańczowa oznacza, iż powiat lub gmina uzyskała ponad przeciętną ocenę we wszystkich analizowanych obszarach (gospodarki narodowej, przemysłu, handlu, usług turystycznych oraz usług profesjonalnych) natomiast **gwiazda złota** jest najwyższym wyróżnieniem i oznacza najwyższą ocenę wszystkich analizowanych sekcji gospodarczych w danym powiecie lub gminie.

W grupie powiatów najwyżej ocenione miasta na prawach powiatu - **złote gwiazdy** to: Warszawa, Ostrołęka, Płock, Siedlce, a także powiaty piaseczyński, pruszkowski oraz wyróżnione **gwiazdą pomarańczową** miasto na prawach powiatu Radom oraz powiaty: grodziski, legionowski, otwocki, warszawski zachodni, wołomiński, żyrardowski.

W grupie gmin miejskich najwyżej ocenione, wyróżnione:

- **złotą gwiazdą** to miasta: Ciechanów (m), Garwolin (m), Józefów (m), Kobyłka (m), Legionowo (m), m. st. Warszawa (m), Marki (m), Milanówek (m), Mińsk Mazowiecki (m), Mława (m), Nowy Dwór Mazowiecki (m), Ostrołęka (m), Otwock (m), Piastów (m), Pionki (m), Płock (m), Płońsk (m), Podkowa Leśna (m), Pruszków (m), Radom (m), Siedlce (m), Sulejówek (m), Ząbki (m), Zielonka (m), Żyrardów (m),
- **gwiazdą pomarańczową** to: Gostynin (m), Maków Mazowiecki (m), Ostrów Mazowiecka (m), Przasnysz (m), Sierpc (m), Sochaczew (m), Sokołów Podlaski (m), Węgrów (m).

W grupie gmin wiejskich najwyżej ocenione, wyróżnione:

- **złotą gwiazdą** to: Izabelin (w), Lesznów (w), Michałowice (w), Nadarzyn (w), Nieporęt (w), Raszyn (w), Słupno (w), Stare Babice (w),
- **gwiazdą pomarańczową** to: Celestynów (w), Czosnów (w), Garbatka-Letnisko (w), Jabłonna (w), Jaktorów (w), Kołbiel (w), Leszno (w), Osieck (w), Radziejowice (w), Rzekuń (w), Siedlce (w), Stara Biała (w), Teresin (w), Wiązowna (w), Wieliszew (w), Żabia Wola (w).

W grupie gmin miejsko-wiejskich najwyżej ocenione, wyróżnione:

- **złotą gwiazdą** to: Błonie (m-w), Brwinów (m-w), Grodzisk Mazowiecki (m-w), Konstancin-Jeziorna (m-w), Łomianki (m-w), Ożarów Mazowiecki (m-w), Piaseczno (m-w), Radzymin (m-w), Serock (m-w), Wołomin (m-w), Wyszaków (m-w),
- **gwiazdą pomarańczową** to gminy: Białobrzegi (m-w), Góra Kalwaria (m-w), Grójec (m-w), Halinów (m-w), Kozienice (m-w), Łosice (m-w), Mszczonów (m-w), Pilawa (m-w), Pułtusk (m-w), Różan (m-w), Tarczyn (m-w), Żelechów (m-w).

4. WSPARCIE INSTYTUCJONALNE INWESTORA I PRZEDSIĘBIORCY W WOJEWÓDZTWIE

Rozwój instytucji otoczenia biznesu w regionie stanowi ważny czynnik jego atrakcyjności inwestycyjnej. Szczególnie istotną rolę odgrywają instytucje wspierające przedsiębiorczość, rozwiązania proinwestycyjne, komercjalizację badań naukowych i innowacyjność przedsiębiorstw.

4.1. INSTYTUCJE OTOCZENIA BIZNESU

Wśród instytucji okołobiznesowych w województwie (z wyłączeniem instytucji naukowo-badawczych), które mają wpływ na rozwój gospodarczy regionu znajdują się m.in. izby gospodarcze, stowarzyszenia, inkubatory przedsiębiorczości, parki technologiczne, centra transferu technologii, ośrodki doradztwa, instytucje finansowe oraz agencje rozwoju.⁵

Dla inwestorów szczególnie ważnym wsparciem jest system regionalnych Centrów Obsługi Inwestora stworzony przez Polską Agencję Inwestycji i Handlu S.A. w porozumieniu z marszałkami województw dla zapewnienia inwestorom kompleksowej obsługi na poziomie każdego województwa.

W województwie mazowieckim jest to:

Centrum Obsługi Inwestora działające w strukturze

Agencji Rozwoju Mazowsza S.A.

www.coie.armsa.pl

Mazowieckie Centrum Obsługi Inwestora jako Partner PAIiIZ to: „one stop shop”, źródło potrzebnych inwestorowi informacji regionalnych, przepisów i aktów prawnych, ofert inwestycyjnych oraz aktualnych danych o gospodarce regionu, jednostka, której pracownicy posiadają odpowiednie kwalifikacje do obsługi inwestorów. Personel COI działa według standardów określonych przez Polską Agencję Inwestycji i Handlu S.A., został przeszkolony w Agencji i ma zapewnioną stałą pomoc merytoryczną jej pracowników.

Bardzo istotnym narzędziem wspomagającym inwestorów są Specjalne Strefy Ekonomiczne, których zasady działania oraz efekty zostały opisane w dalszej części raportu.

Zgodnie z informacjami pochodzącymi z Mazowieckiego Centrum Obsługi Inwestora („Ankieta dotycząca atrakcyjności inwestycyjnej województwa mazowieckiego”) na terenie

⁵ Informacje zawarte w tej części raportu odnoszą się do stanu na koniec 2017 roku.

województwa funkcjonuje m.in.: dziewięćdziesiąt siedem izb gospodarczych, osiemdziesiąt sześć stowarzyszeń, trzy parki, piętnaście ośrodków doradztwa, dwa lokalne punkty kontaktowe PARP, dwie instytucje finansowe oraz cztery centra biznesu.

Poniżej prezentujemy szereg wybranych instytucji okołobiznesowych w województwie mazowieckim, które pracują na rzecz rozwoju przedsiębiorczości, poprzez wspieranie rozwoju nowoczesnych technologii i pobudzanie tworzenia powiązań kooperacyjnych oraz innych form współpracy. Są to:

Polska Izba Przemysłowo-Handlowa Budownictwa w Warszawie (PIPHB)
(<http://piphb.org>)

Izba jest organizacją samorządu gospodarczego działającą w branży budowlanej.

Reprezentuje interesy gospodarcze swoich członków wobec organów państwowych i samorządowych - krajowych i zagranicznych, opiniuje projekty ustaw, aktów prawnych i decyzji, dotyczących budownictwa i przemysłu wyrobów budowlanych, uczestniczy w pracach związanych z atestacją i certyfikacją wyrobów budowlanych. Promuje osiągnięcia firm członkowskich na platformie międzynarodowej, a także oferuje swoim członkom kontakty z inwestorami, producentami i handlowcami na rynku krajowym i rynkach zagranicznych. Wspiera działalność swoich członków poprzez dostęp do niezbędnych informacji gospodarczych, prawnych, handlowych i finansowych oraz oferowane szkolenia i fachowe doradztwo. Izba promuje wszelkie inicjatywy zmierzające do rozwoju eksportu polskich wyrobów budowlanych, intensyfikacji wymiany handlowej z rynkami państw członkowskich UE i wschodnimi.

Polska Izba Handlu w Warszawie (<http://www.pih.org.pl>)

Polska Izba Handlu jest branżową izbą gospodarczą handlu detalicznego. Jest najszerszą reprezentacją handlu detalicznego i usług w Polsce, zrzeszającą sklepy, hurtownie spożywcze i drogerijne, firmy z otoczenia FMCG, a także firmy usługowe.

Jest jednym z kluczowych partnerów społecznych w procesie tworzenia prawa – na bieżąco bierze udział w konsultacjach projektów ustaw, konferencjach uzgodnieniowych, posiedzeniach komisji parlamentarnych. Posiada licencję lobbingową MSW, włącza się w procesy i niejednokrotnie składała własne projekty ustaw. Współpracuje z agendami rządowymi, organizacjami międzynarodowymi, instytutami badawczymi, mediami oraz innymi organizacjami gospodarczymi.

W ramach swojej działalności świadczy usługi m.in. z obszarów takich, jak: szkolenia, wsparcie budowy wizerunku, wsparcie działań legislacyjnych, organizacja imprez, komunikacja o działaniach firm członkowskich i integracja środowiska, działalność informacyjna dotycząca handlu i usług.

Izba Przemysłowo-Handlowa Inwestorów w Polsce (<http://izbainwestorow.pl/>)

Izba jest organizacją samorządu gospodarczego, reprezentującą interesy gospodarcze zrzeszonych w niej członków. Zrzesza przedsiębiorców z udziałem kapitału zagranicznego, prowadzących działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz współpracujących z nimi przedsiębiorców polskich. Izba utrzymuje partnerskie stosunki z organami władz państwowych i samorządowych – uczestniczy w pracach komisji parlamentarnych i rządowych, opiniuje projekty aktów normatywnych w zakresie prawa gospodarczego, publicznie przedstawia problemy przedsiębiorców. Inicjuje wydarzenia o charakterze integrującym środowisko przedsiębiorców oraz informuje o zamierzeniach władz wobec przedsiębiorców.

. Izba wydaje kwartalnik „Inwestor Zagraniczny” stanowiący źródło informacji gospodarczej, prawnej, sejmowej, unijnej, jak również najważniejszych wiadomości z życia Izby.

Płocki Park Przemysłowo Technologiczny (www.pppt.pl)

PPPT stanowi obszar inwestycyjny o powierzchni ponad 200 ha, z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, na którym funkcjonują trzy komponenty: park przemysłowy, park technologiczny i park naukowo-badawczy. Otoczenie biznesowe Parku stanowią krajowi i międzynarodowi liderzy branż przemysłowych (firmy z branży rafineryjnej, petrochemicznej, chemicznej) oraz renomowani przedstawiciele sektora produkcji i usług. PPPT podpisał porozumienie partnerskie z Polską Agencją Inwestycji i Handlu (PAiiH) o wspólnych działaniach marketingowych i promocyjnych dla wzmocnienia procesów pozyskiwania inwestorów.

Oferta Parku dla inwestorów obejmuje m.in.: ulgi inwestycyjne w zakresie zwolnień z podatku od nieruchomości, możliwość ubiegania się o zwolnienie z podatku dochodowego (inwestycjom na obszarze PPPT może być przyznany status Specjalnej Strefy Ekonomicznej), pomoc w zakresie pozyskiwania zasobów ludzkich (np. organizację rekrutacji i szkoleń kadr zgodnie z oczekiwaniami inwestora), obsługę na etapie przygotowania i realizacji inwestycji, wsparcie w zakresie konsultacji technicznych, projektowania architektonicznego i technicznego, pomoc w kontaktach z urzędami oraz innymi ośrodkami administracyjnymi, pomoc w zakresie dostępu do funduszy UE w trakcie procesu aplikacyjnego.

W ramach programu rozwoju PPPT realizowane są inwestycje budowy obiektów Centrum Usług Korporacyjnych oraz Laboratorium Centralnego wraz z zagospodarowaniem terenów. Płocki Park Przemysłowo-Technologiczny podejmuje także działania mające na celu stworzenie Inkubatora Technologii i Innowacji „Integratio”, który ma zapewnić początkującym przedsiębiorcom z sektora MŚP pomoc w uruchomieniu i prowadzeniu firmy oferującej produkt lub usługę powstałą w wyniku wdrożenia nowej technologii.

Ponadto, Klienci PPPT mogą korzystać z usług Centrum Edukacji Sp. z o.o., placówki szkoleniowo-konsultingowej z udziałem kapitałowym Płockiego Parku Przemysłowo-Technologicznego S.A., która oferuje szeroką gamę szkoleń, warsztatów, studiów podyplomowych, kursów doskonalenia zawodowego, umożliwiających uzyskanie uprawnień zawodowych oraz kursów językowych na wszystkich poziomach nauczania.

PPPT jest również zaangażowany w inicjatywy klastrowe poprzez współudział w powstaniu Mazowieckiego Klastra Innowacji Społecznych, członkostwa

w Kłastrze Inżynierii Kosmicznej i Satelitarnej oraz koordynowania działalności i funkcjonowania Mazowieckiego Klastra Chemicznego.

Park Naukowo-Technologiczny Świerk (www.pnt.ncbj.gov.pl)

Park Naukowo Technologiczny (PNT) jest zorganizowanym kompleksem infrastruktury, w ramach której realizowana jest polityka w zakresie wspomagania młodych, innowacyjnych przedsiębiorstw nastawionych na rozwój produktów i metod wytwarzania w technologicznie zaawansowanych branżach, oraz optymalizacji warunków transferu technologii i komercjalizacji rezultatów badań z instytucji naukowych do praktyki gospodarczej. Park zarządza procesem przepływu wiedzy i technologii między uczelnią, instytucjami naukowo-badawczymi i przedsiębiorstwami. Sprzyja również powstawaniu i rozwojowi firm innowacyjnych, oferując możliwość inkubacji i wsparcie procesów tworzenia firm typu spin-off na preferencyjnych warunkach. Nadrzędnym celem Parku jest umożliwianie kreatywnej współpracy nauce z jednej strony i przemysłowi z drugiej. Projekt ma charakter inkubatora przedsiębiorczości, którego operatorem ma być Narodowe Centrum Badań Jądrowych.

Rolą PNT jest sprawiane, że rezultaty badań naukowych zostaną wykorzystane w gospodarce, zapewnienie przedsiębiorcom warunków i możliwości współpracy z uczonymi, rozwój innowacyjnych przedsiębiorstw, stymulacja nowoczesnych programów studiów, zgodnie z potrzebami innowacyjnej gospodarki oraz tworzenie atrakcyjnych miejsc pracy. PNT posiada w swojej ofercie nowoczesną powierzchnię biurową, laboratoryjną, wystawienniczo-konferencyjną do zagospodarowania i wynajęcia. Ponadto, Park obejmuje opieką naukową projekty w nim realizowane. Dzięki zgromadzeniu wielu firm na terenie Parku istnieje możliwość zacieśniania współpracy partnerów pracujących „drzwi w drzwi”.

Obszar aktywności naukowej i gospodarczej skupia się na technologiach nuklearnych, akceleratorach cząstek, detektorach promieniowania i elektronice detekcyjnej, informatyce, nanotechnologii, nowych materiałach, technologiach medycznych, energetyce jądrowej i alternatywnej, izotopach, paliwach jądrowych i ochronie środowiska. Park jest też otwarty na nowe dyscypliny nauki i biznesu. Pomaga znaleźć odpowiednie rozwiązania technologiczne, wspomaga proces wymiany technologii oraz może uczestniczyć w negocjowaniu umów transferu technologii.

Fundacja Małych i Średnich Przedsiębiorstw

Fundacja Małych i Średnich Przedsiębiorstw została powołana w październiku 1992 roku przez Mazowiecką Izbę Rzemiosła i Przedsiębiorczości. Od 1996 roku Fundacja MSP jest częścią ogólnopolskiej sieci Krajowego Systemu Usług dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw (KSU), której podstawowym celem jest wspieranie rozwoju i promocja przedsiębiorczości w Polsce. Fundacja MSP jako podmiot zarejestrowany w KSU posiada akredytację Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości w zakresie świadczenia usług informacyjnych, szkoleniowych oraz doradczych.

Głównym celem działania Fundacji jest wsparcie i propagowanie rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce poprzez wspieranie działań prowadzących do promocji małych

i średnich przedsiębiorstw w Polsce i za granicą; organizację corocznych konferencji gospodarczych z udziałem przedsiębiorców, przedstawicieli świata nauki, organów samorządu terytorialnego i gospodarczego oraz administracji rządowej, czy organizację szkoleń, seminariów i warsztatów z zakresu rozpoczynania, prowadzenia i rozwoju działalności gospodarczej. Fundacja świadczy usługi doradcze, dedykowane zarówno przedsiębiorcom, jak i osobom podejmującym działalność gospodarczą; realizuje programy i projekty mające na celu usprawnienie oraz wzrost efektywności działalności gospodarczej przedsiębiorstw. Ponadto, propaguje ideę Światowych Kongresów Small Businessu (ISBC); popularyzuje światowe rozwiązania w zakresie małych i średnich przedsiębiorstw oraz prowadzi promocję i działania na rzecz rozwoju regionu mazowieckiego, w szczególności poprzez rozwój przedsiębiorczości w regionie.

4.2. EFEKTY FUNKCJONOWANIA SPECJALNYCH STREFY EKONOMICZNYCH W WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM

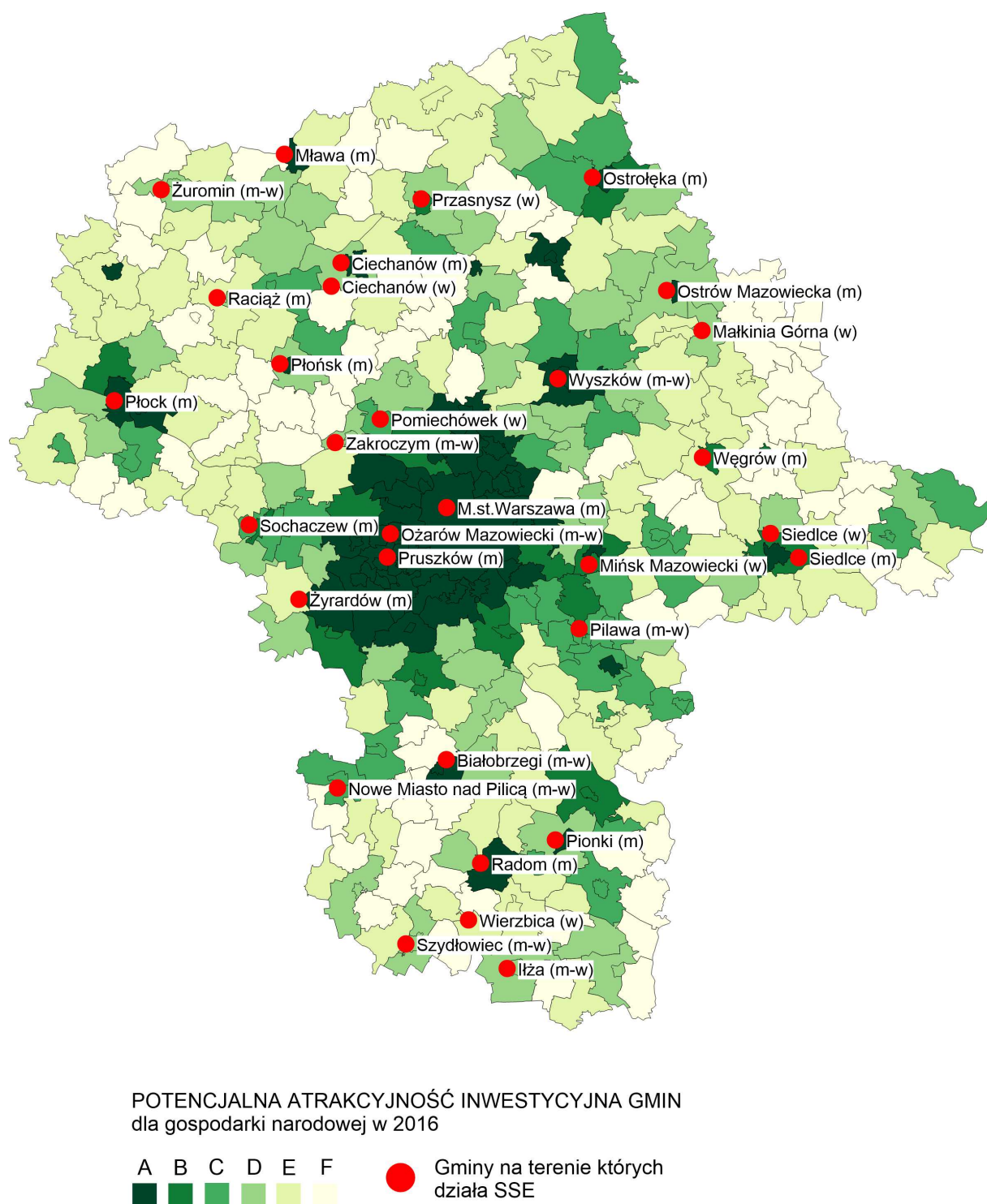
Na terenie województwa mazowieckiego funkcjonuje 5 specjalnych stref ekonomicznych: Łódzka, Starachowicka, Suwalska, Warmińsko-Mazurska i Tarnobrzaska. Do końca 2016 r. strefy swoim zasięgiem obejmowały nieruchomości położone na terenie 15 miast i 16 gmin - zob. rys. 3.

Pierwsze tereny strefowe powołano w 2001 r. Przedsiębiorstwa strefowe działające w regionie poniosły do końca 2016 r. nakłady inwestycyjne na łączną kwotę 3,8 mld zł, co stanowi 3% wszystkich nakładów inwestycyjnych poniesionych w SSE w Polsce. W tym samym okresie przedsiębiorstwa strefowe utworzyły lub utrzymały 10,4 tys. miejsc pracy w regionie, co stanowi 3% wszystkich miejsc pracy utworzonych w strefach.

Największe wartościowo inwestycje napłynęły do Radomia, Mławy i Warszawy - zob. tab. 4 w Aneksie.

W strukturze branżowej pod względem skumulowanej wartości inwestycji na podstawie zezwoleń ważnych na koniec 2016 r. dominuje produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (0,9 mld zł). Kluczowym inwestorem z tej branży jest LG Electronics Mława sp. z o.o. (Korea Płd.).

Rysunek 3. Rozmieszczenie specjalnych stref ekonomicznych na terenie województwa mazowieckiego

Źródło: Opracowanie własne.

Zgodnie z planami rozwoju poszczególnych stref ekonomicznych na terenie województwa preferuje się:

- Przetwórstwo spożywcze, branżę maszynową, materiały budowlane, branżę elektrotechniczną i motoryzacyjną; branżę elektromaszynową (Starachowicka SSE);
- sektor nowoczesnych usług, w tym badawczo-rozwojowych, centra wysokich technologii, parki przemysłowe i stymulowanie powiązań kooperacyjnych; branżę elektromaszynową i przetwórstwo spożywcze (Łódzka SSE);
- przemysł elektromaszynowy i przetwórstwo spożywcze (Suwalska SSE);
- branżę przetwórstwa spożywczego, maszynową, materiałów budowlanych, elektrotechniczną i motoryzacyjną; branżę metalową, mechanikę precyzyjną, przemysł tworzyw sztucznych; branżę elektromaszynową (Tarnobrzaska SSE);
- branżę elektroniczną i elektrotechniczną, maszynową oraz chemiczną; przemysł elektromaszynowy oraz przetwórstwo spożywcze (Warmińsko-Mazurska SSE).

ANEKS

Tabela 1. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA WOJEWÓDZTW DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
Województwo	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel i naprawy	Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Województwa						
DOLNOŚLĄSKIE	0,398	A	A	A	B	B
KUJAWSKO-POMORSKIE	0,260	D	D	E	D	D
LUBELSKIE	0,172	F	F	F	F	F
LUBUSKIE	0,251	D	D	D	C	D
ŁÓDZKIE	0,315	C	B	D	D	D
MAŁOPOLSKIE	0,359	B	B	A	B	B
MAZOWIECKIE	0,420	A	A	A	A	A
OPOLSKIE	0,262	D	D	D	D	D
PODKARPACKIE	0,238	E	E	E	E	D
PODLASKIE	0,192	F	F	E	E	E
POMORSKIE	0,333	B	B	B	A	B
ŚLĄSKIE	0,379	A	A	C	C	B
ŚWIĘTOKRZYSKIE	0,163	F	F	F	F	F
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	0,211	E	E	E	D	E
WIELKOPOLSKIE	0,329	B	B	C	D	B
ZACHODNIOPOMORSKIE	0,309	C	C	C	A	C

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, przeprowadzonych w 2017 r. pod kierunkiem H. Godlewskiej – Majkowskiej.

TABELA 2. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA POWIATÓW WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

Powiat	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel i naprawy	Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Powiaty						
m. st. Warszawa	0,434	A	A	A	A	A
pruszkowski	0,324	A	A	A	A	A
m. Płock	0,321	A	A	A	A	A
m. Ostrołęka	0,317	A	A	A	A	A
warszawski zachodni	0,310	A	A	B	A	A
piaseczyński	0,307	A	A	A	A	A
m. Siedlce	0,306	A	A	A	A	A
grodziski	0,284	A	A	B	B	B
m. Radom	0,273	B	B	B	B	A
legionowski	0,271	B	B	B	B	B
wołomiński	0,243	C	C	C	C	C
otwocki	0,242	C	C	C	C	C
nowodworski	0,236	C	C	D	D	C
wyszkowski	0,226	C	C	D	D	D
żyrardowski	0,223	C	C	C	C	C

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, przeprowadzonych w 2017 r. pod kierunkiem H. Godlewskiej – Majkowskiej.

TABELA 3. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA GMIN WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

Gmina	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel i naprawy	Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Gminy miejskie						
m. st. Warszawa (m)	0,322	A	A	A	A	A
Legionowo (m)	0,289	A	A	A	A	A
Piastów (m)	0,285	A	A	A	A	A
Ząbki (m)	0,285	A	A	A	A	A
Pruszków (m)	0,283	A	A	A	A	A
Podkowa Leśna (m)	0,278	A	A	A	A	A
Mińsk Mazowiecki (m)	0,272	A	A	A	A	A
Marki (m)	0,264	A	A	A	A	A
Płońsk (m)	0,264	A	A	A	A	A
Siedlce (m)	0,253	A	A	A	A	A
Ostrołęka (m)	0,252	A	A	A	A	A
Milanówek (m)	0,252	A	A	A	A	A
Płock (m)	0,247	A	A	A	A	A
Kobyłka (m)	0,246	A	A	A	A	A
Pionki (m)	0,246	A	A	A	A	A
Żyrardów (m)	0,244	A	A	A	A	A
Sulejówek (m)	0,241	A	A	A	A	A
Ciechanów (m)	0,236	A	A	A	A	A
Józefów (m)	0,234	A	A	A	A	A
Garwolin (m)	0,233	A	A	A	A	A
Nowy Dwór Mazowiecki (m)	0,232	A	A	A	A	A
Radom (m)	0,231	A	A	A	A	A
Zielonka (m)	0,224	A	A	A	A	A
Ostrów Mazowiecka (m)	0,220	A	A	A	B	A
Otwock (m)	0,220	A	A	A	A	A
Mława (m)	0,219	A	A	A	A	A
Sierpc (m)	0,217	A	A	A	B	B
Maków Mazowiecki (m)	0,216	A	A	A	B	B
Sochaczew (m)	0,209	B	A	B	B	A
Sokołów Podlaski (m)	0,201	B	B	B	B	A
Węgrów (m)	0,195	B	B	B	C	B
Przasnysz (m)	0,194	B	B	C	C	B
Gostynin (m)	0,186	C	C	C	C	B
Łaskarzew (m)	0,176	C	C	D	C	C
Gminy wiejskie						

Lesznów (w)	0,274	A	A	A	A	A
Michałowice (w)	0,271	A	A	A	A	A
Stare Babice (w)	0,267	A	A	A	A	A
Nadarzyn (w)	0,262	A	A	A	A	A
Raszyn (w)	0,250	A	A	A	A	A
Słupno (w)	0,246	A	A	A	A	A
Czosnów (w)	0,241	A	A	A	B	A
Nieporęt (w)	0,231	A	A	A	A	A
Izabelin (w)	0,230	A	A	A	A	A
Żabia Wola (w)	0,225	A	A	A	B	A
Jaktorów (w)	0,224	A	A	A	B	A
Radziejowice (w)	0,215	A	A	A	B	B
Koźbiel (w)	0,207	B	B	B	C	B
Siedlce (w)	0,207	B	B	B	C	B
Wieliszew (w)	0,206	B	B	B	B	A
Rzekuń (w)	0,205	B	B	B	C	C
Wiązowna (w)	0,199	B	B	C	C	B
Jabłonna (w)	0,194	B	B	C	C	B
Mińsk Mazowiecki (w)	0,193	B	C	C	D	C
Stara Biała (w)	0,192	B	C	C	C	B
Leszno (w)	0,191	B	B	C	C	B
Klembów (w)	0,190	C	C	C	D	C
Celestynów (w)	0,189	C	C	C	C	C
Górzno (w)	0,188	C	C	C	D	D
Osiek (w)	0,187	C	C	C	C	C
Teresin (w)	0,185	C	C	C	C	C
Brańszczyk (w)	0,185	C	C	C	C	D
Łyse (w)	0,183	C	C	D	E	E
Belsk Duży (w)	0,183	C	C	D	C	B
Sarnaki (w)	0,183	C	C	B	C	D
Pomieczówek (w)	0,182	C	C	D	C	C
Lelis (w)	0,181	C	C	C	D	D
Siennica (w)	0,178	C	C	C	D	C
Sochaczew (w)	0,178	C	C	D	E	D
Garwolin (w)	0,178	C	C	D	C	C
Jadów (w)	0,177	C	C	D	D	D
Garbatka-Letnisko (w)	0,176	C	C	C	C	C
Sochocin (w)	0,176	C	C	C	D	D
Rząśnik (w)	0,175	C	D	C	D	D
Olszewo-Borki (w)	0,175	C	C	D	D	D
Kampinos (w)	0,175	C	C	D	D	C
Jedlnia-Letnisko (w)	0,174	C	D	D	D	C
Krasne (w)	0,173	C	C	C	C	D
Mrozy (w)	0,173	C	C	C	D	D
Parysów (w)	0,173	C	D	D	D	E

Gminy miejsko - wiejskie						
Ożarów Mazowiecki (m-w)	0,262	A	A	A	A	A
Konstancin-Jeziorna (m-w)	0,260	A	A	A	A	A
Piaseczno (m-w)	0,257	A	A	A	A	A
Łomianki (m-w)	0,240	A	A	A	A	A
Radzymin (m-w)	0,231	A	A	A	A	A
Brwinów (m-w)	0,230	A	A	A	A	A
Wyszaków (m-w)	0,229	A	A	A	A	A
Grodzisk Mazowiecki (m-w)	0,229	A	A	A	A	A
Tarczyn (m-w)	0,225	A	A	A	A	B
Wołomin (m-w)	0,225	A	A	A	A	A
Błonie (m-w)	0,223	A	A	A	A	A
Serock (m-w)	0,222	A	A	A	A	A
Białobrzegi (m-w)	0,218	A	A	B	A	B
Różan (m-w)	0,215	A	A	A	B	C
Halinów (m-w)	0,214	A	A	A	B	A
Grójec (m-w)	0,208	B	B	A	A	A
Kozienice (m-w)	0,206	B	A	B	A	A
Mszczonów (m-w)	0,197	B	B	B	B	B
Góra Kalwaria (m-w)	0,194	B	B	C	C	B
Żelechów (m-w)	0,190	C	C	B	C	C
Łosice (m-w)	0,190	C	B	B	C	C
Piława (m-w)	0,184	C	C	C	C	C
Karczew (m-w)	0,184	C	C	D	C	C
Nowe Miasto nad Pilicą (m-w)	0,183	C	C	C	D	D
Kałużyn (m-w)	0,181	C	C	D	D	D
Zwoleń (m-w)	0,178	C	C	C	D	D
Gąbin (m-w)	0,177	C	C	C	D	D
Głinojeck (m-w)	0,176	C	C	C	D	C
Pułtusk (m-w)	0,176	C	C	C	C	C
Mogielnica (m-w)	0,175	C	C	D	C	C

(m) – gmina miejska, (w) – gmina wiejska, (m-w) – gmina miejsko-wiejska

Źródło: jak do tab. 1.

Uwaga: wszystkie wskaźniki w raporcie zostały policzone w oparciu o najbardziej aktualne dane z Banku Danych Lokalnych (2017).

TABELA 4. EFEKTY FUNKCJONOWANIA SPECJALNYCH STREF EKONOMICZNYCH NA KONIEC 2016 R.

Nazwa SSE	Powiat, gmina	Skumulowane nakłady inwestycyjne w mln zł	Liczba nowych i utrzymanych miejsc pracy	Sektory wiodące (co najmniej 20% udziału w nowych inwestycjach)
Warmińsko-Mazurska	Powiat ciechanowski, Ciechanów (m)	87,25	461	usługi związane z działalnością wydawniczą
Warmińsko-Mazurska	Powiat ciechanowski, Ciechanów (w)	300,30	702	artykuły spożywcze
Warmińsko-Mazurska	Powiat mławski, Mława (m)	802,93	2 127	komputery, wyroby elektroniczne i optyczne
Warmińsko-Mazurska	Powiat płoński, Płońsk (m)	-	-	brak inwestycji
Łódzka	Powiat płoński, Raciąż (m)	83,85	106	artykuły spożywcze
Warmińsko-Mazurska	Powiat żuromiński, Żuromin (m-w)	-	-	brak inwestycji
Łódzka	Powiat m. Płock, Płock (m)	91,79	251	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych
Suwałska	Powiat ostrowski, Ostrów Mazowiecka (m)	26,85	166	magazynowanie i usługi wspomagające transport
Suwałska	Powiat ostrowski, Małkinia Górna (w)	249,94	305	wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych
Tarnobrzeka	Powiat przasnyski, Przasnysz (w)	-	-	brak inwestycji
Tarnobrzeka	Powiat siedlecki, Siedlce (w)	-	-	brak inwestycji
Tarnobrzeka	Powiat węgrowski, Węgrów (m)	47,48	33	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych
Tarnobrzeka	Powiat wyszkowski, Wyszów (m-w)	223,59	1 018	usługi poligraficzne i usługi reprodukcji zapisanych nośników informacji
Warmińsko-Mazurska	Powiat m. Ostrołęka, Ostrołęka (m)	-	-	brak inwestycji
Tarnobrzeka	Powiat m. Siedlce, Siedlce (m)	18,13	90	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych
Tarnobrzeka	Powiat grójecki, Nowe Miasto nad Pilicą (m-w)	-	-	brak inwestycji
Tarnobrzeka	Powiat miński, Mińsk Mazowiecki (w)	67,09	510	papier i wyroby z papieru
Warmińsko-Mazurska	Powiat nowodworski, Pomiechówek (w)	0,83	70	artykuły spożywcze

Atrakcyjność inwestycyjna regionów 2017

Warmińsko-Mazurska	Powiat nowodworski, Zakroczym (m-w)	118,92	108	magazynowanie i usługi wspomagające transport
Łódzka	Powiat pruszkowski, Pruszków (m)	19,21	147	pozostałe wyroby
Łódzka	Powiat sochaczewski, Sochaczew (m)	-	-	brak inwestycji
Tarnobrzeka	Powiat warszawski zachodni, Ożarów Mazowiecki (m-w)	243,21	707	podstawowe substancje farmaceutyczne, leki i pozostałe wyroby farmaceutyczne, wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń, komputery, wyroby elektroniczne i optyczne
Łódzka	Powiat żyrardowski, Żyrardów (m)	-	-	brak inwestycji
Tarnobrzeka	Powiat białobrzegi, Białobrzegi (m-w)	-	-	brak inwestycji
Tarnobrzeka	Powiat garwoliński, Pilawa (m-w)	-	-	brak inwestycji
Tarnobrzeka	Powiat radomski, Pionki (m)	7,63	62	artykuły spożywcze, drewno i wyroby z drewna i korka, z wyłączeniem mebli; wyroby ze słomy i materiałów w rodzaju stosowanych do wyplatania
Starachowicka	Powiat radomski, Iłża (m-w)	-	-	brak inwestycji
Tarnobrzeka	Powiat radomski, Wierzbica (w)	-	-	brak inwestycji
Starachowicka	Powiat szydłowiecki, Szydłowiec (m-w)	36,71	186	papier i wyroby z papieru
Tarnobrzeka	Powiat m. Radom, Radom (m)	858,59	2 685	maszyny i urządzenia, gdzie indziej niesklasyfikowane
Łódzka	Powiat m. st. Warszawa, M.st. Warszawa (m)	552,23	688	papier i wyroby z papieru

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Gospodarki.

TABELA 5. WYKAZ UCZELNI WYŻSZYCH, WYDZIAŁÓW ORAZ PRZYZNANYCH KATEGORII PRZEZ MINISTERSTWO NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

Nazwa szkoły	Kategoria MNiSW
Akademia Finansów i Biznesu Vistula	B – Wydział Biznesu i Stosunków Międzynarodowych
	C – Wydział Inżynierski
Akademia Humanistyczna im. Aleksandra Gieysztora w Puławach	b.d.
Akademia Leona Koźmińskiego w Warszawie	A – dla całej uczelni
Akademia Sztuki Wojennej	B – Wydział Zarządzania i Dowodzenia
	C – Wydział Wojskowy
	B – Wydział Bezpieczeństwa Narodowego
Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie	B – Wydział Nauk Pedagogicznych
	B – Wydział Stosowanych Nauk Społecznych
Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie	A – Wydział Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki
	B – Wydział Sztuki Mediów
	C – Wydział Grafiki
	B – Wydział Malarstwa
	B – Wydział Scenografii
	B – Wydział Rzeźby
	C – Wydział Zarządzania Kulturą Wizualną
	B – Wydział Wzornictwa
	C – Wydział Architektury Wnętrz
ALMAMER Szkoła Wyższa z siedzibą w Warszawie	b.d.
Akademia Teatralna im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie	B – Wydział Aktorski
	B – Zamiejscowy Wydział Sztuki Lalkarskiej
	B – Wydział Wiedzy o Teatrze
	B – Wydział Reżyserii
Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie	B – Wydział Wychowania Fizycznego
	B – Wydział Rehabilitacji
Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego w Warszawie	A – dla całej szkoły
Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie	B – Wydział Teologiczny
	B – Wydział Pedagogiczny
Collegium Civitas w Warszawie	B – dla całej szkoły
Collegium Masoviense - Wyższa Szkoła Nauk o Zdrowiu w Żyrardowie	b.d.

Collegium Mazovia Innowacyjna Szkoła Wyższa w Siedlcach	b.d.
Collegium Medicum Wyższa Szkoła Służb Medycznych z siedzibą w Warszawie	b.d.
Collegium Varsoviense	b.d.
Europejska Uczelnia Informatyczno-Ekonomiczna w Warszawie	b.d.
Europejska Uczelnia Społeczno - Techniczna w Radomiu	b.d.
Europejska Wyższa Szkoła Prawa i Administracji w Warszawie	b.d.
Lingwistyczna Szkoła Wyższa w Warszawie	b.d.
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Ciechanowie	b.d.
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Płocku	b.d.
Papieski Wydział Teologiczny w Warszawie	b.d.
Pedagogium Wyższa Szkoła Nauk Społecznych w Warszawie	b.d.
Podkowieńska Wyższa Szkoła Medyczna im. Zofii i Jonasza Łyko w Podkowie Leśnej	b.d.
Politechnika Warszawska	A – Wydział Architektury
	A+ – Wydział Chemiczny
	A – Wydział Elektroniki i Technik Informatycznych
	B – Wydział Elektryczny
	A – Wydział Fizyki
	A – Wydział Matematyki i Nauk Informatycznych
	A – Wydział Mechaniczny Energetyki i Lotnictwa
	B – Wydział Instalacji Budowlanych, Hydrotechniki i Inżynierii Środowiska
	A – Wydział Inżynierii Lądowej
	B – Wydział Budownictwa, Mechaniki i Petrochemii
	A – Wydział Transportu
	B – Wydział Geodezji i Kartografii
	B – Wydział Samochodów i Maszyn Roboczych
	B – Wydział Inżynierii Produkcji
	B – Wydział Zarządzania
	B – Wydział Inżynierii Chemicznej i Procesowej
	A+ – Wydział Inżynierii Materiałowej
	A – Wydział Mechatroniki
	B – Kolegium Nauk Ekonomicznych i Społecznych
	B – Wydział Administracji i Nauk Społecznych
Polsko-Japońska Akademia Technik Komputerowych	A – Wydział Informatyki
	C – Wydział Zarządzania Informacją

	B – Wydział Sztuki Nowych Mediów
Prawosławne Seminarium Duchowne w Warszawie	b.d.
Prywatna Wyższa Szkoła Nauk Społecznych, Komputerowych i Medycznych z siedzibą w Warszawie	b.d.
Prywatna Wyższa Szkoła Ochrony Środowiska w Radomiu	b.d.
Radomska Szkoła Wyższa	b.d.
SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny z siedzibą w Warszawie	A+ – Wydział Psychologii
	A – Wydział Nauk Humanistycznych i Społecznych
	B – Wydział Prawa
Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie	B – Wydział Zastosowań Informatyki i Matematyki
	B – Wydział Medycyny Weterynaryjne
	B – Wydział Budownictwa i Inżynierii Środowiska
	B – Wydział Nauk o Zwierzętach
	A – Wydział Rolnictwa i Biologii
	A – Wydział Nauk o Żywności
	B – Wydział Nauk Ekonomicznych
	B – Wydział Nauk Społecznych
	A – Wydział Ogrodnictwa, Biotechnologii i Architektury Krajobrazu
	A – Wydział Nauk o Żywieniu Człowieka i Konsumpcji
	B – Wydział Technologii Drewna
	B – Wydział Leśny
	C – Wydział Inżynierii Produkcji
Szkoła Główna Handlowa w Warszawie	A+ – Kolegium Analiz Ekonomicznych
	A – Kolegium Zarządzania i Finansów
	A – Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie
	B – Kolegium Ekonomiczno-Społeczne
	A – Kolegium Gospodarki Światowej
Szkoła Główna Służby Pożarniczej	C – Wydział Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego
	C – Wydział Inżynierii Bezpieczeństwa Cywilnego
Szkoła Główna Turystyki i Rekreacji	B – Wydział Turystyki i Rekreacji
Szkoła Wyższa im. Bogdana Jańskiego w Warszawie	b.d.
Szkoła Wyższa im. Pawła Włodkowica w Płocku	b.d.
Szkoła Wyższa Przymierza Rodzin w Warszawie	b.d.
Uczelnia Łazarskiego w Warszawie	B – Wydział Ekonomii i Zarządzania
	A – Wydział Prawa i Administracji
Uczelnia Techniczno-Handlowa im. Heleny Chodkowskiej	b.d.

Uczelnia Warszawska im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie	b.d.
Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie	A – Wydział Filozofii Chrześcijańskiej
	A – Wydział Teologiczny
	B – Wydział Matematyczno-Przyrodniczy
	A – Wydział Nauk Humanistycznych
	B – Wydział Prawa Kanonicznego
	B – Prawa i Administracji
	B – Wydział Nauk Pedagogicznych
	B – Wydział Nauk Historycznych i Społecznych
	B – Wydział Studiów nad Rodziną
	C – Wydział Biologii i Nauk o Środowisku
Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie	A – Wydział Kompozycji, Dyrygentury i Teorii Muzyki
	B – Wydział Reżyserii Dźwięku
	B – Wydział Dyrygentury Chóralnej, Edukacji Muzycznej, Muzyki Kościelnej, Rytmiki i Tańca
	B – Wydział Wokalno-Aktorski
	B – Wydział Instrumentalny
	B – Wydział Fortepianu, Klawesynu i Organów
Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach	B – Wydział Nauk Ekonomicznych i Prawnych
	B – Wydział Humanistyczny
	B – Wydział Przyrodniczy
	B – Wydział Nauk Ścisłych
Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu	C – Wydział Transportu i Elektrotechniki
	B – Wydział Materiałoznawstwa, Technologii i Wzornictwa
	C – Wydział Mechaniczny
	C – Wydział Sztuki
	C – Wydział Nauk Ekonomicznych i Prawnych
	C – Wydział Filologiczno-Pedagogiczny
	C – Wydział Nauk o Zdrowiu i Kultury Fizycznej
	C – Wydział Informatyki i Matematyki
Uniwersytet Warszawski	A – Wydział Historyczny
	A + – Wydział Psychologii
	A – Wydział Chemii
	A – Centrum Nowych Technologii UW
	A – Wydział Fizyki
	A+ – Wydział Matematyki, Informatyki i Mechaniki
	A+ – Wydział Nauk Ekonomicznych
	A – Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych

	B – Wydział Biologii
	A – Wydział Geologii
	A – Wydział Zarządzania
	A – Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego
	A + – Wydział "Artes Liberales"
	A – Ośrodek Badań nad Antykiem Europy Południowowschodniej
	A – Wydział Orientalistyczny
	A – Wydział Polonistyki
	B – Wydział Lingwistyki Stosowanej
	A – Wydział Prawa i Administracji
	A – Wydział Filozofii i Socjologii
	B – Instytut Ameryki i Europy
	B – Wydział Dziennikarstwa Informacji i Bibliologii
	A – Wydział Neofilologii
	B – Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej UW im. prof. Kazimierza Michałowskiego
	B – Wydział Stosowanych Nauk Społecznych i Resocjalizacji
	A – Instytut Studiów Społecznych im. Profesora Roberta Zajonca
	A – Ośrodek Badań nad Migracjami
	B – Wydział Pedagogiczny
	B – Centrum Europejskie Uniwersytetu Warszawskiego
	B – Wydział Geografii i Studiów Regionalnych
	B – Środowiskowe Laboratorium Ciężkich Jonów w UW
VIAMODA Szkoła Wyższa z siedzibą w Warszawie	b.d.
Warszawska Szkoła Filmowa z siedzibą w Warszawie	b.d.
Warszawska Szkoła Zarządzania - Szkoła Wyższa w Warszawie	b.d.
Warszawska Wyższa Szkoła Ekonomiczna im. Edwarda Wiśniewskiego w Warszawie	b.d.
Warszawska Wyższa Szkoła Humanistyczna im. Bolesława Prusa	b.d.
Warszawska Wyższa Szkoła Informatyki w Warszawie	C – dla całej szkoły
Warszawski Uniwersytet Medyczny	A – Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej
	A – Wydział Nauki o Zdrowiu z Oddziałem Pielęgniarstwa, Oddziałem Zdrowia Publicznego, Oddziałem Dietetyki
	A – I Wydział Lekarski
	A – Wydział Lekarsko-Dentystyczny
	B – II Wydział Lekarski z Oddziałem Nauczania w Języku Angielskim, Oddziałem Fizjoterapii

Wojskowa Akademia Techniczna im. Jarosława Dąbrowskiego	A – Instytut Optoelektroniki
	A – Wydział Nowych Technologii i Chemii
	B – Wydział Elektroniki
	B – Wydział Cybernetyki
	A – Wydział Mechaniczny
	B – Wydział Mechatroniki i Lotnictwa
	B – Wydział Inżynierii Lądowej i Geodezji
	B – Wydział Logistyki
Wszechnica Polska Szkoła Wyższa w Warszawie	b.d.
Wyższa Inżynierska Szkoła Bezpieczeństwa i Organizacji Pracy w Radomiu	b.d.
Wyższa Szkoła - Edukacja w Sporcie w Warszawie	b.d.
Wyższa Szkoła Administracji Publicznej w Ostrołęce	b.d.
Wyższa Szkoła Administracyjno-Społeczna w Warszawie	b.d.
Wyższa Szkoła Artystyczna w Warszawie	b.d.
Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa i Ochrony im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie	b.d.
Wyższa Szkoła Biznesu i Zarządzania w Ciechanowie	b.d.
Wyższa Szkoła Biznesu im. Biskupa Jana Chrapka w Radomiu	b.d.
Wyższa Szkoła Ekologii i Zarządzania w Warszawie	C – Wydział Inżynierii i Zarządzania
	C – Wydział Architektury
Wyższa Szkoła Ekonomiczno-Społeczna w Ostrołęce	b.d.
Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania w Warszawie	B – Wydział Zarządzania i Finansów
	A – Wydział Psychologii
	B – Wydział Prawa i Administracji
	C – Wydział Nauk Społecznych
Wyższa Szkoła Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide De Gasperi w Józefowie	C – Wydział Nauk Społecznych
Wyższa Szkoła Gospodarowania Nieruchomościami w Warszawie	b.d.
Wyższa Szkoła Handlowa w Radomiu	b.d.
Wyższa Szkoła Handlu i Finansów Międzynarodowych im. Fryderyka Skarbka w Warszawie	b.d.
Wyższa Szkoła Informatyki Stosowanej i Zarządzania w Warszawie	B – Wydział Informatyki
Wyższa Szkoła Informatyki, Zarządzania i Administracji w Warszawie	b.d.

Wyższa Szkoła Informatyki, Zarządzania i Administracji z siedzibą w Warszawie	b.d.
Wyższa Szkoła Inżynierii i Zdrowia w Warszawie	b.d.
Wyższa Szkoła Komunikowania i Mediów Społecznych im. Jerzego Giedroycia w Warszawie	b.d.
Wyższa Szkoła Komunikowania, Politologii i Stosunków Międzynarodowych w Warszawie	b.d.
Wyższa Szkoła Kultury Fizycznej i Turystyki im. Haliny Konopackiej w Pruszkowie	b.d.
Wyższa Szkoła Mazowiecka w Warszawie	b.d.
Wyższa Szkoła Menedżerska w Warszawie	C - Wydział Menedżerski i Nauk Technicznych
	B - Wydział Nauk Społecznych i Administracji
Wyższa Szkoła Nauk Prawnych i Administracji im. Leona Petrażyckiego z siedzibą w Wołominie	b.d.
Wyższa Szkoła Nauk Społecznych im. Ks. J. Majki w Mińsku Mazowieckim	b.d.
Wyższa Szkoła Organizacji Turystyki i Hotelarstwa w Warszawie w likwidacji	b.d.
Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Janusza Korczaka w Warszawie	B – Wydział Nauk Społecznych w Warszawie
Wyższa Szkoła Pedagogiczna Związku Nauczycielstwa Polskiego w Warszawie	b.d.
Wyższa Szkoła Promocji, Mediów i Show Businessu z siedzibą w Warszawie	b.d.
Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Nauk Społecznych w Otwocku	b.d.
Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości w Warszawie z siedzibą w Warszawie	b.d.
Wyższa Szkoła Rehabilitacji w Warszawie	b.d.
Wyższa Szkoła Rozwoju Lokalnego w Żyrardowie	b.d.
Wyższa Szkoła Społeczno-Ekonomiczna w Warszawie	b.d.
Wyższa Szkoła Stosunków Międzynarodowych i Amerykanistyki w Warszawie	b.d.
Wyższa Szkoła Sztuk Filmowych i Teatralnych z siedzibą w Warszawie	b.d.
Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna w Warszawie	b.d.
Wyższa Szkoła Technologii Informatycznych w Warszawie	b.d.
Wyższa Szkoła Trenerów Sportu w Warszawie	b.d.
Wyższa Szkoła Turystyki i Języków Obcych w Warszawie	b.d.
Wyższa Szkoła Współpracy Międzynarodowej i Regionalnej im. Zygmunta Glogera z siedzibą w Wołominie	b.d.

Wyższa Szkoła Zarządzania i Marketingu w Sochaczewie	b.d.
Wyższa Szkoła Zarządzania Personalem w Warszawie	b.d.
Wyższa Szkoła Zawodowa Kosmetyki i Pielęgnacji Zdrowia w Warszawie	B – Wyższa Szkoła Zawodowa Kosmetyki i Pielęgnacji Zdrowia w Warszawie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Wyniki kompleksowej oceny jakości działalności naukowej lub badawczo-rozwojowej jednostek naukowych 2017 (http://www.nauka.gov.pl/g2/oryginal/2017_10/ca19d390d520ad9a37d6f2ba7c8499e4.pdf) (dostęp: 07.11.2017)

Korekta raportu: Paulina Mechło

Redaktor pomocniczy: Wojciech Sabat